

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 11.07.2007
COM (2007) 391 konč.

BELA KNJIGA

BELA KNJIGA O ŠPORTU

(predložila Komisija)

{SEC(2007) 932}
{SEC(2007) 934}
{SEC(2007) 935}
{SEC(2007) 936}

1. UVOD

*„Šport je del dediščine vsakega človek, pomanjkanje športa se ne da nadomestiti“,
Pierre de Coubertin¹*

Šport² je vse pogostejši socialno-gospodarski pojav, ki pomembno prispeva k strateškim ciljem EU za doseganje solidarnosti in blaginje. Olimpijski ideal razvijanja športa za spodbujanje miru in razumevanje med narodi in kulturami ter izobraževanje mladih se je rodil v Evropi, uresničuje pa ga Mednarodni olimpijski odbor in evropski olimpijski odbori.

Šport navdušuje evropske državljane, saj se večina ljudi redno udejstvuje športnih aktivnosti. Združuje pomembne vrednote, kot so moštveni duh, solidarnost, strpnost in poštena igra, ki prispevajo k osebnemu razvoju in izpolnitvi. Državljanje EU spodbuja k aktivni udeležbi v družbi in tako prispeva k spodbujanju aktivnega državljanstva. EU priznava vlogo športa ravno v obdobju, ko bi rada Evropsko unijo približala državljanom in obravnavala vprašanja, ki jih neposredno zadevajo.

Vendar pa se šport v evropski družbi sooča tudi z novimi nevarnostmi in izzivi, kot so gospodarski pritisk, izkoriščanje mladih športnikov, doping, rasizem, nasilje, korupcija in pranje denarja.

Gre za prvo pobudo Komisije doslej, v okviru katere bo prvič obsežno obravnavala s športom povezana vprašanja. Splošni cilj pobude je začrtati strateško usmerjenost vloge športa v Evropi, spodbuditi razprave na številne teme, izboljšati prepoznavnost športa v procesu oblikovanja politike EU in osveščati javnost o potrebah in posebnostih športnega sektorja. Cilj pobude je izpostaviti pomembna vprašanja, kot je uporaba zakonodaje EU v športu, poleg tega pa opredeliti s nadaljnje, s športom povezane ukrepe na ravni EU.

Ta bela knjiga ne začinja iz nič. Področje športa urejuje pravni red Skupnosti, evropske politike številnih področij pa že v veliki meri in vse bolj vplivajo na šport.

Decembra 2005 so voditelji v okviru Evropskega sveta priznali pomembno vlogo športa v evropski družbi in njegov poseben značaj in podpisali izjavo o posebnostih športa in njegovi družbeni vlogi v Evropi, ki jo je treba upoštevati pri izvajanju skupnih politik („Izjava iz Nice“). Poudarja, da so športne organizacije in države članice v prvi vrsti odgovorne za vodenje športnih zadev, osrednjo vlogo pri tem pa imajo športne federacije. Pojasnjuje, da morajo športne organizacije svojo nalogo opravljati s tem, da organizirajo in spodbujajo svoje športne zvrsti „ob upoštevanju nacionalne zakonodaje in zakonodaje Skupnosti“. Obenem voditelji v izjavi priznavajo, da „čeprav Skupnost na zadevnem področju nima posrednih pristojnosti, mora pri oblikovanju svojih ukrepov iz različnih določb Pogodbe upoštevati socialno, izobraževalno in kulturno funkcijo, ki se v športu prepletajo in jim nameniti posebno pozornost, tako da se lahko spoštuje in neguje etični kodeks in solidarnost, ki sta bistvena za ohranitev njegove socialne vloge. Evropske institucije so priznale posebno vlogo, ki jo ima

¹ Pierre de Coubertin (1863–1937), francoski pedagog in zgodovinar, utemeljitelj modernih olimpijskih iger.

² Zaradi jasnosti in enostavnosti se v tej beli knjigi uporablja opredelitev pojma „šport“ Sveta Evrope: „vse oblike telesne aktivnosti, ki so s priložnostnim ali organiziranim ukvarjanjem usmerjene k izražanju ali izboljševanju telesne vzdržljivosti, k duševnemu blagostanju in k oblikovanju družbenih odnosov ter pridobivanju rezultatov na tekmovanjih na vseh ravneh.“

šport v evropski družbi, ta pa v zvezi z zdravjem, izobraževanjem, socialno vključenostjo in kulturo temelji na prostovoljnih strukturah.

Evropski parlament spremlja številne izzive, s katerimi se sooča evropski šport, z velikim zanimanjem, v zadnjih letih pa je redno obravnaval s športom povezana vprašanja.

Pri pripravi te bele knjige se je Komisija o vprašanih skupnega interesa posvetovala s številnimi zainteresiranimi stranmi na področju športa, opravila pa je tudi posvetovanja preko spleta. Ta posvetovanja so pokazala, da v zvezi z vlogo športa v Evropi in ukrepi EU na zadevnem področju obstajajo določena pričakovanja.

V tej beli knjigi je poudarjena vloga, ki jo ima šport v družbi, njegova gospodarska razsežnost in organizacija športa v Evropi ter spremljanje ukrepov, ki bodo sledili po tej pobudi. Konkretni predlogi za nadaljnje ukrepanje EU so zbrani v akcijskem načrtu „Pierre de Coubertin“, ki vsebuje ukrepe, ki naj bi jih Komisija izvedla ali podprla. Delovni dokument služb Komisije vsebuje podlago in ozadje za predloge, vključno s prilogami o športu in pravili EU o konkurenci, športu in svoboščinah notranjega trga ter posvetovanjih z zainteresiranimi stranmi.

2. VLOGA ŠPORTA V DRUŽBI

Šport je področje človekove aktivnosti, za katerega se zelo zanimajo državljani Evropske unije in ima izjemen potencial, da združuje ljudi, da doseže vsakogar, ne glede na starost ali socialno pripadnost. Po podatkih ankete³ iz leta 2004 se približno 60 % evropskih državljanov redno izvaja športne aktivnosti sami ali v okviru 700 000 klubov, ki so člani številnih združenj in zvez. Velika večina športnih dejavnosti se izvaja na ljubiteljsko. Poklicni šport je vse pomembnejši in prav tako prispeva k družbeni vlogi športa. Poleg tega izboljšuje zdravje evropskih državljanov in ima izobraževalni pomen ter socialno, kulturno in rekreacijsko vlogo. Družbena vloga športa ima tudi potencial za krepitev zunanjih odnosov Unije.

2.1 Spodbujanje javnega zdravja s fizično aktivnostjo

Pomanjkanje fizične aktivnosti prispeva k prekomerni teži, debelosti in številnim kroničnim obolenjem, kot so obolenja srca in ožilja ter diabetes, ki zmanjšujejo kakovost življenja, ogrožajo življenje posameznika in obremenjujejo zdravstveni proračun in gospodarstvo.

Bela knjiga Komisije o strategiji Evrope glede vprašanj, povezanih s prehrano, prekomerno težo in debelostjo⁴ poudarja pomen dejavnega pristopa za zaustavitev upadanja fizične aktivnosti ter ukrepov, ki bi jih bilo treba izvesti na področju fizične aktivnosti. Ukrepi, predlagani v obeh belih knjigah, se vzajemno dopolnjujejo.

Športno udejstvovanje ima kot sredstvo za spodbujanje zdrave fizične aktivnosti večji vpliv kot katero koli drugo družbeno gibanje. Šport privlači ljudi in ima pozitivno podobo. Vendar pa priznani potencial športnega udejstvovanja za spodbujanje zdrave fizične aktivnosti pogosto ostaja neizkoriščen in ga je treba razvijati.

³ Posebna raziskava Eurobarometra (2004): Državljeni Evropske unije in šport.

⁴ COM(2007)279 konč. z dne 30.5.2007.

Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) odraslim dnevno priporoča 30-minutno zmerno fizično vadbo (ki vključuje šport, a ni omejena nanj), otrokom pa 60-minutno vadbo. Vsi javni organi in zasebne organizacije v državah članicah bi morali prispevati k uresničevanju tega cilja. Nedavno opravljene študije kažejo, da napredek ni zadovoljiv.

(1) Komisija predlaga, da bi z državami članicami pred iztekom leta 2008 razvila nove smernice za fizično aktivnost.

Komisija priporoča krepitev sodelovanja zdravstvenega, izobraževalnega in športnega sektorja, ki ga je treba spodbujati na ministrski ravni v državah članicah, da se opredelijo in izvedejo usklajene strategije za zmanjšanje prekomerne teže, debelosti in drugih zdravstvenih tveganj. V tem okviru Komisija spodbuja države članice, naj proučijo načine, kako v okviru nacionalnih izobraževalnih sistemov, vključno z usposabljanjem učiteljev, spodbujati koncept aktivnega življenja.

Športne organizacije se spodbuja, naj upoštevajo svoj potencial za spodbujanje zdrave fizične aktivnosti in naj v tej smeri ukrepajo. Komisija bo spodbujala izmenjavo informacij in dobrih praks, zlasti v povezavi z mladimi, pri čemer se bo osredotočala na najnižjo raven.

(2) Komisija bo podprla omrežje EU za spodbujanje zdrave fizične aktivnosti (HEPA) in po potrebi manjša in bolj osredotočena omrežja, ki se ukvarjajo s specifičnimi vidiki zadevne teme.

(3) Komisija bo spodbujanje zdrave fizične aktivnosti umestila v središče s športom povezanih dejavnosti in si bo prizadevala za boljše upoštevanje zadevne prednostne naloge pri zadevnih finančnih instrumentih, vključno z:

- Sedmim okvirnim programom za raziskave in tehnološki razvoj (zdravstveni vidiki, ki zadevajo način življenja);
- Programom za javno zdravje (2007–2013);
- S programi za mlade in državljanstvo (sodelovanje športnih organizacij, šol, civilne družbe, partnerjev ter drugih partnerjev na lokalni ravni);
- S Programom vseživljenjskega učenja (usposabljanje učiteljev in sodelovanje šol).

2.2 Združitev moči v boju proti dopingu

Doping zelo ogroža šport po vsem svetu, tudi v Evropi. Spodkopava načelo odprtega in poštenega tekmovanja. Je nestimulativen dejavnik za šport na splošno in prinaša poklicni in nerazumni pritisk. Resno vpliva na podobo športa in resno ogroža zdravje posameznika. Na evropski ravni je treba pri boju proti dopingu upoštevati kazenski pregon, zdravstveno razsežnost in preprečevanje.

(4) Agencije za sodni pregon držav članic (varuhi mej, nacionalna in lokalna policija, carina itd.), laboratoriji, ki jih je akreditirala Svetovna protidopinška agencija (WADA) in INTERPOL bi lahko oblikovali partnerstva za pravočasno izmenjavo informacij o novih dopinških substancah in praksah v varnem okolju. EU bi lahko podprla takšna prizadevanja z usposabljanjem in vzpostavitvijo omrežij med centri za usposabljanje uslužbencev organov pregona.

Komisija priporoča, da se trgovina z nezakonitimi dopiškimi substancami obravnava enako kot trgovina z nezakonitimi drogami po vsej EU.

Komisija poziva vse akterje, ki so odgovorni za javno zdravje, naj upoštevajo zdravje uničujoče vidike dopinga. Poziva športne organizacije k oblikovanju pravil dobre prakse za zagotovitev, da so mladi športniki in športnice dobro obveščeni in izobraženi o dopiških substancah, predpisovanju zdravil, ki lahko vsebujejo takšne substance in njihov vpliv na zdravje.

Bolj usklajen pristop pri boju proti dopingu, zlasti z oblikovanjem skupnih stališč v povezavi s Svetom Evrope, WADA in UNESCO ter z izmenjavo informacij in dobrih praks med vladami, nacionalnimi protidopiškimi organizacijami in laboratoriji, bi EU prinesel večje koristi. V tem okviru je izredno pomembno, da države članice ustrezno izvajajo Konvencijo UNESCO proti dopingu na področju športa.

(5) Komisija bo prevzela vlogo pobudnice, na primer s podporo omrežju nacionalnih protidopiških organizacij držav članic.

2.3 Spodbujanje vloge športa na področju izobraževanja in usposabljanja

Šport s svojo vlogo pri neformalnem in formalnem izobraževanju krepi človeški kapital Evrope. v okviru športa posredovane vrednote prispevajo k razvijanju znanja, motivacije, spretnosti in pripravljenosti za lastna prizadevanja. Obdobja, ki jih posamezniki preživijo v šolah ali na univerzah, prinašajo zdravstvene in izobraževalne koristi, ki jih je treba okrepiti.

Na podlagi izkušenj, pridobljenih v okviru Evropskega leta izobraževanja skozi šport leta 2004, Komisija spodbuja podporo športu in fizični aktivnosti z različnimi političnimi pobudami na področju izobraževanja in usposabljanja, vključno z razvojem socialnih in državljskih sposobnosti v skladu s priporočilom o ključnih sposobnostih za vseživljenjsko učenje iz leta 2006⁵.

(6) Šport in fizično aktivnost bi lahko podrla v okviru programa za vseživljenjsko učenje. Spodbujanje udeležbe v izobraževalnih dejavnostih skozi šport je zato prednostna tema za šolska partnerstva, ki jih podpira program Comenius, za strukturne ukrepe na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja program Leonardo da Vinci, za tematska omrežja in mobilnost na področju visokošolstva program Erasmus, v okviru programa Grundtvig pa večstranski projekti na področju usposabljanja odraslih.

(7) Športni sektor lahko zaprosi za podporo tudi v okviru posameznih razpisov za oddajo predlogov o izvajanju evropskega okvira kvalifikacij leta 2006 (EQF) in evropskega sistema kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET). Športni sektor sodeluje pri oblikovanju EQF in je bil izbran za dodelitev finančne podpore za leto 2007/2008. Zaradi obsežne poklicne mobilnosti športnikov in brez poseganja v Direktivo 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij, je kot pilotni sektor za izvajanje lahko ECVET, da se poveča transparentnost nacionalnih kvalifikacij in sistemov kvalifikacij.

(8) Komisija bo uvedla podeljevanje evropskega znaka šolam, ki aktivno sodelujejo pri podpiranju in spodbujanju fizičnih aktivnosti v šolskem okolju.

⁵ Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o ključnih sposobnostih za vseživljenjsko učenje (UL L 394, 30.12.2006).

Za zagotovitev ponovne vključitve poklicnih športnikov na trg delovne sile ob zaključku njihovih športnih poti, Komisija poudarja, da je treba v zgodnji fazi upoštevati potrebo po usposabljanju mladih športnikov in športnic za zagotovitev „dvojne poklicne poti“ in zagotovitvi visokokakovostnih lokalnih centrov za usposabljanje, da se zavaruje njihove moralne, izobraževalne in poklicne interese.

Komisija je začela študijo o usposabljanju športnikov in športnic v Evropi, rezultate te študije pa bi lahko uvrstili v zgoraj omenjene politike in programe.

Naložbe v usposabljanje mladih nadarjenih športnikov in športnic ter spodbujanje teh pod ustreznimi pogoji je ključno za trajnostni razvoj športa na vseh ravneh. Komisija poudarja, da morajo biti sistemi za usposabljanje mladih nadarjenih športnikov in športnic odprti vsem in ne smejo voditi do diskriminacije državljanov EU zaradi njihove narodnosti.

(9) Predpise, ki zahtevajo, da moštva med svoje vrste sprejmejo določeno število športnikov, ki trenirajo na lokalni ravni, bi lahko sprejeli kot združljive z določbami o prostem gibanju oseb iz Pogodbe, če ne vodijo k nikakršni neposredni diskriminaciji zaradi narodnosti in če so lahko vplivi morebitne posredne diskriminacije, ki so posledica te, utemeljeni kot sorazmerni z uresničevanjem zastavljenega cilja, kot je spodbujanje in zaščita usposabljanja in razvoja nadarjenih mladih športnikov. Študija o usposabljanju mladih športnikov in športnic v Evropi, ki je v teku, bo zagotovila pomembne rezultate za to analizo.

2.4 Spodbujanje prostovoljnega dela in aktivnega državljanstva skozi šport

Biti član moštva, načela kot so poštena igra, upoštevanje pravil igre, vzajemno spoštovanje, solidarnost in disciplina ter organizacija amaterskih športnih klubov ali neprofitnih klubov ter prostovoljno delo krepijo aktivno državljanstvo. Prostovoljno delo v športnih organizacijah zagotavlja številne priložnosti za neformalno učenje, ki ga je treba priznati in okrepiti. Šport zagotavlja tudi privlačne možnosti za prizadevanje in vključevanje mladih v družbo in lahko pozitivno vpliva na ljudi, da ne zaidejo v prestopništvo .

Vendar pa obstaja nov razvoj glede načina ukvarjanja s športom, zlasti pri mladih. Vse pogostejše ljudje športne zvrsti veliko raje izvajajo sami kot v skupini in organizirani skupini, kar posledično vodi do pomanjkanja ljudi, ki bi bili pripravljene prostovoljno sodelovati v amaterskih športnih klubih.

(10) Komisija bo skupaj z državami članicami opredelila ključne izzive za neprofitne športne organizacije in glavne značilnosti storitev, ki jih zagotavljajo te organizacije.

(11) Komisija bo v okviru programa Evropa za državljane podprla množični šport.

(12) Poleg tega bo Komisija predlagala spodbujanje mladih k prostovoljnemu delu na področju športa v okviru programa „Mladi v akciji“ na področjih izmenjave mladih in prostovoljnega dela pri športnih prireditvah.

(13) Komisija bo še naprej spodbujala izmenjavo informacij in razvijala dobro prakso glede prostovoljnega dela na področju športa, ki vključuje države članice, športne organizacije in lokalne organe.

(14) Za boljše razumevanje specifičnih potreb prostovoljnega dela na področju športa pri oblikovanju nacionalne in evropske politike, bo Komisija izvedla evropsko študijo o

prostovoljnem delu na področju športa.

2.5 Izkoriščanje potenciala športa za socialno vključenost, integracijo in enake možnosti

Šport pomembno pripeva k gospodarski in socialni povezanosti in bolj integriranim družbam. Vsi državljani morajo imeti možnosti za šport. Zato je treba opredeliti specifične potrebe in položaj slabše zastopanih skupin, upoštevati pa je treba poseben vpliv, ki ga ima lahko šport na mlade, invalide in osebe iz socialno šibkejših okolij. Šport lahko tudi olajša vključitev priseljencev in oseb drugih narodnosti v družbo ter podpira medkulturni dialog.

Šport spodbuja občutek pripadnosti in udeležbe, zato je lahko pomembno sredstvo za vključitev migrantov in priseljencev v družbo. V tem okviru je pomembno zagotoviti dovolj prostora za šport in s športom povezane dejavnosti, ki priseljenecem in družbi v državi gostiteljici zagotavlja pozitivno okolje, v katerem se srečujejo.

Komisija meni, da bi šport lahko boljše izkoristili kot instrument za socialno vključenost pri politikah, ukrepih in programih Evropske unije in držav članic. To vključuje prispevek športa k ustvarjanju delovnih mest in zagotavljanju gospodarske rasti in ponovne oživitve, zlasti prikrajšanih območij. Neprofitne športne aktivnosti, ki prispevajo k socialni koheziji in vključenosti šibkejših skupin, se lahko štejejo kot socialne storitve splošnega interesa.

Odrpta metoda koordinacije o socialni zaščiti in vključenosti bo šport še naprej upoštevala kot sredstvo in kazalnik. Študije, seminarji, konference, predlogi in akcijski načrti se bodo z dostopom do športa in/ali vključenostjo v socialno športne strukture ukvarjali kot ključnim elementom za analizo socialne izključenosti.

(15) Komisija bo državam članicam predlagala, naj v okviru programov PROGRESS in vseživljenjsko učenje, Mladi v akciji in Evropa za državljane podprejo ukrepe za spodbujanje socialne vključenosti skozi šport in za boj proti diskriminaciji v športu. Države članice morajo v tem okviru kohezijske politike proučiti vlogo športa na področju socialne vključenosti, integracije in enakih možnosti kot del programiranja Evropskega socialnega sklada in Evropskega sklada za regionalni razvoj, spodbuja pa se jih k spodbujanju ukrepov v okviru Evropskega sklada za vključevanje.

Poleg tega Komisija spodbuja države članice in športne organizacije k prilagoditvi športnih infrastruktur na tak način, da bodo upoštevale potrebe invalidov. Države članice in lokalni organi morajo zagotoviti, da so športne naprave in igrišča ter prenočišča dostopni invalidom. Sprejeti je treba posebna merila za zagotovitev enakega dostopa do športa za vse učence ter zlasti za invalidne otroke. Spodbujalo se bo usposabljanje trenerjev, prostovoljcev in osebja klubov in organizacij za namene sprejema invalidov. V okviru posvetovanj z zainteresiranimi stranmi si bo Komisija še posebej prizadevala za ohranitev dialoga s predstavniki športnikov invalidov.

(16) Komisija bo v svojem akcijskem načrtu o strategiji EU za invalide upoštevala pomen športa za invalide in bo podprla ukrepe držav članic na tem področju.

(17) V okviru časovnega načrta za enakost žensk in moških 2006–2010 bo Komisija spodbujala vključevanje vprašanja enakosti med spoloma v vse s športom povezane dejavnosti, s posebnim poudarkom na dostop žensk priseljenk in pripadnic etničnih manjšin do športa, dostop žensk do vodstvenih položajev v športu in medijsko poročanje o ženskah v športu.

2.6 Boljša zaščita in učinkovitejši boj proti rasizmu in nasilju

Nasilje na športnih prireditvah, zlasti na nogometnih tekmah, ostaja zaskrbljujoč problem in se lahko pojavlja v različnih oblikah. Nasilje je prisoten tudi zunaj stadionov, vključno z urbanimi območji. Komisija je odločena prispevati k preprečevanju neželenih dogodkov s spodbujanjem in olajševanjem dialoga med državami članicami, mednarodnimi organizacijami (npr. Svetom Evrope), športnimi organizacijami, službami organov pregona in drugimi zainteresiranimi stranmi (npr. organizacijami navijačev in lokalnimi organi). Organi pregona sami ne morejo odpraviti obstoječih vzrokov za nasilje v športu.

Komisija spodbuja tudi izmenjavo najboljših praks in operativnih informacij o morebitnih nevarnih navijačih med policijskimi službami in/ali organi na področju športa. Posebna osredotočenost bo veljala usposabljanju policijskih uslužbencev za obvladovanje množic in huliganstva.

Šport vključuje vse državljane ne glede na spol, raso, starost, invalidnost, vero ali prepričanje, spolno usmerjenost in socialni ali ekonomski položaj. Komisija je večkrat obsodila vsakršne oblike rasizma in ksenofobije, ki niso v skladu z vrednotami EU.

(18) Glede rasizma in ksenofobije bo Komisija še naprej spodbujala dialog in izmenjavo najboljših praks v obstoječem okviru za sodelovanje, kot j nogomet proti rasizmu v mreži Evropa (FARE).

Komisija športnim federacijam priporoča, naj na podlagi obstoječih pobud vzpostavijo postopke za obravnavo rasističnih zlorab med tekmami. Priporoča tudi krepitev določb v zvezi z diskriminacijo sistemov pri dodelitvi licenc klubom (glej razdelek 4.7)

Komisija bo:

(19) v skladu z veljavnimi nacionalnimi pravili in pravili EU spodbujala izmenjavo operativnih informacij in praktičnega znanja ter izkušenj o preprečevanju nasilnega in rasističnega vedenja med službami organov za pregon in športnimi organizacijami;

(20) analizirala možnosti za oblikovanje novih pravnih instrumentov in drugih standardov EU za preprečevanje kršenja javnega reda med športnimi prireditvami;

(21) spodbujala pristop večdisciplinarnosti za preprečevanje asocialnega vedenja, s poudarkom na socialno izobraževalnih ukrepih, kot je usposabljanje navijačev (dolgoročno delo z navijači, da se razvije pozitivni in nenasilni odnos):

(22) krepila redno in strukturirano sodelovanje z organi pregona, športnimi organizacijami in drugimi zainteresiranimi stranmi;

(23) spodbujala uporabo naslednjih programov za prispevanje k preprečevanju in boju proti nasilju in rasizmu v športu: Mladi v akciji, Evropa za državljane, DAPHNE III, temeljne pravice in državljanstvo ter preprečevanje in boj proti kriminalu;

(24) organizirala konferenco na visoki ravni z zainteresiranimi stranmi, da se razpravlja o ukrepih za preprečevanje in boj proti nasilju in rasizmu na športnih prireditvah.

2.7 Širjenje naših vrednot v drugih delih sveta

Šport ima lahko v zvezi z različnimi vidiki zunanjih odnosov EU pomembno vlogo: kot del programov zunanje pomoči, kot del dialoga z državami partnericami in kot del javne diplomacije EU.

S konkretnimi ukrepi ima šport bistven potencial kot sredstvo za spodbujanje izobraževanja, zdravja, medkulturnega dialoga, razvoja in miru.

(25) Komisija bo spodbujala uporabo športa kot sredstva v svoji razvojni politiki: zlasti bo:

- spodbujala šport in fizično aktivnost kot bistvena elementa kakovostnega izobraževanja in kot sredstvi za to, da postanejo šole bolj privlačne in da se poveča prisotnost pri pouku;
- izvajala ciljne ukrepe za izboljšanje dostopa do fizičnih aktivnosti in športa za deklice, da se jim pomaga pridobiti zaupanje, izboljšati socialno vključenost, odpraviti predsodke in spodbujati zdrav način življenja ter spodbujati tudi dostop žensk do izobraževanja;
- podprla spodbujanje zdravja in kampanje o ozaveščanju skozi šport.

Pri obravnavi športa in razvojnih politik si bo EU prizadevala vzpostaviti sinergijo z obstoječimi programi Združenih narodov, držav članic, lokalnih organov in zasebnih organizacij. Izvajala bo ukrepe, ki so dopolnjujoči ali inovativni glede obstoječih programov in ukrepov. Memorandum o soglasju, ki sta ga leta 206 podpisala Komisija in FIFA, da bi nogomet v afriških, karibskih in pacifiških državah postal dejavnik razvoja, je za to lep primer.

(26) EU bo po potrebi s športom povezana vprašanja, kot so prestop mednarodnih športnikov, izkoriščanje mladoletnih športnikov, pranje denarja skozi šport in varnost med velikimi športnimi prireditvami, vključila v politični dialog in sodelovanje z državami partnericami.

Hitri postopki za vizum in priselitev so zlasti za vrhunske športnike in države izven EU še posebno pomemben element za povečanje privlačnosti EU na mednarodnem prizorišču. Poleg sporazumov o poenostavitvi vizumskih postopkov za športnike iz tretjih držav, ki so v teku, in konsolidacije vizumskega režima, ki se uporablja za članice olimpijske družine med olimpijskimi igrami, mora EU še naprej (začasno) razvijati mehanizme sprejema športnikov iz tretjih držav.

Komisija se bo osredotočila zlasti na športni sektor:

(27) pri izvajanju nedavno predloženega sporočila o krožni migraciji in partnerstvu za mobilnost s tretjimi državami;

(28) pri oblikovanju usklajenih shem za različne kategorije sprejema državljanov tretjih držav za gospodarski namen na podlagi načrta politike za zakonito priseljevanje leta 2005.

2.8 Podpora trajnostnemu razvoju

Športna vadba, športne naprave in prostori ter prireditve pomembno vplivajo na okolje. Pomembno je, da se spodbuja okoljsko zdravo upravljanje, za katero lahko rečemo, da med drugim obsega okolju prijazna javna naročila, zmanjševanje izpustov toplogrednih plinov, energetska učinkovitost, odstranjevanje odpadkov ter obdelava zemlje in ravnanje z vodo. Evropske športne organizacije in organizatorji športnih prireditev morajo prilagoditi okoljske cilje, da postanejo njihove aktivnosti okoljsko trajnostne. Z izboljšanjem kredibilnosti na področju okolja lahko odgovorne organizacije pričakovale določene koristi, obenem pa se

potegovale za prireditelje športnih prireditev ter gospodarske koristi, povezane z bolj preudarno uporabo naravnih virov.

Komisija bo:

(29) uporabila strukturiran dialog z vodilnimi mednarodnimi in evropskimi športnimi organizacijami in drugimi zainteresiranimi stranmi za spodbujanje teh in njihovih članov k sodelovanju pri priznanih sistemih okoljskega ravnanja (EMAS) in sistemu Skupnosti za podeljevanje znaka za okolje ter spodbujanje teh prostovoljnih shem med velikimi športnimi prireditvami;

(30) spodbujala okolju prijazna javna naročila v svojem političnem dialogu z državami članicami in drugimi zadevnimi stranmi;

(31) povečala osveščenost s smernicami, ki jih je razvila v sodelovanju z zadevnimi zainteresiranimi stranmi (oblikovalci politik, SMP, lokalnimi skupnostmi), o potrebi po skupnem delu v partnerstvu na regionalni ravni, da se športne prireditve organizirajo trajnostno;

(32) upoštevala šport kot del komponente informiranja in obveščanja novega programa LIFE+.

3. EKONOMSKI VIDIK ŠPORTA

Šport je dinamični in hitro rastoč sektor s podcenjenim makroekonomskim vplivom in lahko prispeva k uresničevanju lizbonskih ciljev, in sicer zagotavljanju rasti in ustvarjanju delovnih mest. Lahko služi kot sredstvo za lokalni in regionalni razvoj, ponovno oživitev mestnih območij ali razvoj podeželja. Šport ustvarja sinergije s turizmom in lahko spodbuja nadgrajevanje infrastruktur in nastanek novih partnerstev za financiranje športa in naprav in prostora za preživljanje prostega časa.

Čeprav na splošno utemeljeni in primerljivi podatki o ekonomskem pomenu športa niso na voljo, pa pomen športa potrjujejo študije in analize nacionalnih računov, gospodarnost velikih športnih prireditev in stroški fizične neaktivnosti tudi pri starajočem se prebivalstvu. Študija, ki je bila predstavljena v okviru avstrijskega predsedovanja leta 2006 kaže, daje šport v širšem smislu leta 2004 prinesel dodano vrednost v znesku 407 milijard EUR, od tega 3,7 % GDP EU in zaposlitev zagotovil 15 milijonom ljudi ali 5,45 % delovne sile⁶. Ta prispevek športa bi moral postati bolj prepoznaven, v okviru politik EU pa ga je treba spodbujati.

Vedno večji del gospodarske vrednosti športa je povezan s pravicami intelektualne lastnine. Te pravice se nanašajo na avtorske pravice, komercialna sporočila, zaščitni znak, podobo ter medijske pravice. V vse bolj globaliziranem in dinamičnem sektorju postaja učinkovito uveljavljanje pravic intelektualne lastnine po vsem svetu vse pomembnejši del zdravega športnega gospodarstva. Pomembno je tudi, da se prejemnikom zagotovi možnost dostopa do športnih prireditev na daljavo na čezmejni ravni v okviru EU.

⁶ D. Dimitrov / C. Helmenstein / A. Kleissner / B. Moser / J. Schindler: *Die makroökonomischen Effekte des Sports in Europa*, Studie im Auftrag des Bundeskanzleramts, Sektion Sport, Dunaj, 2006

Po drugi strani pa se kljub splošnemu ekonomskemu pomenu športa velika večina športnih aktivnosti izvaja v okviru neprofitnih struktur, od katerih večina dostop do športnih aktivnosti za vse državljane lahko zagotovi le, če prejme javno podporo.

3.1 Prehod na športno politiko, ki temelji na dokazih

Sprejetje ukrepov in okrepljeno sodelovanje na področju športa na ravni EU je treba podpreti trdno podlago, ki temelji na znanju. Izboljšati je treba kakovost in primerljivost podatkov, da se omogoči boljše strateško načrtovanje in oblikovanje politike na področju športa.

Vladni in nevladni akterji so večkrat pozvali Komisijo k oblikovanju evropske statistične opredelitve športa in na podlagi tega k uskladitvi prizadevanj za izdelavo statistik o športu in s športom povezanih aktivnosti.

(33) Komisija si bo v tesnem sodelovanju z državami članicami prizadevala za oblikovanje evropske statistične metode za merjenje gospodarskega vpliva športa na podlagi statistike nacionalnih računov za šport, ki bi sčasoma lahko vodili k evropskemu satelitskemu računu za šport.

(34) Poleg tega se bodo praviloma na nekaj let izvajale ankete v povezavi s športom (npr. raziskave Eurobarometer), zlasti za zagotavljanje informacij neekonomskega značaja, ki jih ni mogoče dobiti na podlagi statistike nacionalnih računov za šport (npr. stopnje udeležbe, podatki o prostovoljnem delu itd.).

(35) Komisija bo izvedla oceno, da se oceni neposredni prispevek športnega sektorja (v zvezi z BDP, rastjo in zaposlovanjem) in posredni prispevek (z izobraževanjem, regionalnim razvojem in večjo privlačnostjo EU) k lizbonski agendi.

(36) Komisija bo organizirala izmenjavo najboljših praks med državami članicami in športnimi federacijami v zvezi z organizacijo večjih športnih prireditev, da se spodbudi trajnostna gospodarska rast, konkurenčnost in zaposlovanje.

3.2 Boljša zagotovitev javne podpore za šport

Športne organizacije imajo številne vire prihodka, vključno s klubskimi članarinami in prodajo vstopnic, oglaševanjem in sponzorstvom, medijskimi pravicami, razdelitvijo prihodka v okviru športnih federacij, prodajo, javno podporo itd. Vendar imajo nekatere športne organizacije bistveno boljši dostop do virov gospodarskih subjektov kot druge, čeprav je v nekaterih primerih vzpostavljen dobro delujoč sistem za razdelitev prihodka. Na najnižji ravni se enake možnosti in odprt dostop lahko zagotovijo le z dejavno udeležbo javnosti. Komisija razume pomen javne podpore moštvenim športnim zvrstem in športu nasploh in je naklonjena takšni podpori, če je zagotovljena v skladu z zakonodajo Skupnosti.

V številnih državah članicah se šport deloma financira iz davkov ali prispevkov državnih loterij ali državno nadzorovanih iger na srečo. Komisija poziva države članice, naj razmislijo o tem, kako bi najbolje ohranile in razvile vzdržni finančni model za dolgoročno podporo športnim organizacijam.

(37) Kot prispevek k razmišljanjem o financiranju športa bo Komisija izvedla neodvisno študijo o financiranju moštvenih športov in športa nasploh v državah članicah iz javnih in zasebnih virov ter o vplivu sedanjih sprememb na tem področju.

Na področju neposredne obdavčitve je v Direktivi Sveta 2006/112/ES opredeljena zakonodaja EU o DDV, katere cilj je zagotoviti, da uporaba zakonodaje držav članic o DDV ne izkrivlja konkurence ali ovira prosti pretok blaga in storitev. Direktiva državam članicam omogoča, da nekatere, s športom povezane storitve, uporabijo odstopanja, ali pa v nekaterih primerih uporabijo znižane stopnje.

(38) Zaradi pomembne družbene vloge športa in njegovi krepkem usidranju na lokalni ravni bo Komisija še naprej ohranjala obstoječe možnosti za znižane stopnje DDV v športu.

4. ORGANIZACIJA ŠPORTA

Politična razprava o športu v Evropi pogosto pripisuje velik pomen t.i. evropskemu športnemu modelu. Komisija meni, da je treba spodbujati nekatere vrednote in tradicije evropskega športa. V zvezi z raznovrstnostjo in celovitostjo evropskih športnih struktur meni, da je nerealistično poskusiti opredeliti enoten model športne organizacije v Evropi. Poleg tega je ekonomski in socialni razvoj, ki je skupen večini držav članic (vse večja komercializacija, izzivi v zvezi z javno porabo, vse večje število udeležencev in stagnacija števila prostovoljnih delavcev) prispeval k novim izzivom, s katerimi se soočajo športne organizacije v Evropi. S pojavom novih zainteresiranih strani (udeležencev zunaj organiziranih disciplin, profesionalni športni klubi itd.) se pojavljajo tudi nova vprašanja glede upravljanja, demokracije in zastopanja interesov v okviru športnih gibanj.

Komisija ima lahko pomembno vlogo pri spodbujanju izmenjave najboljših praks pri upravljanju na športnem področju. Lahko pomaga tudi oblikovati skupen sklop načel za dobro upravljanje v športu, kot je transparentnost, demokracija, odgovornost in zastopanje zainteresiranih strani (združenja, federacije, igralci, klubi, lige, navijači itd.). Pri tem se bo Komisija opirala na sedanje delo⁷. Pozornost je treba nameniti tudi zastopnosti žensk na vodstvenih in upravljaljskih položajih.

Komisija priznava avtonomnost športnih organizacij in reprezentativnih struktur (kot so lige). Poleg tega priznava, da so za upravljanje večinoma odgovorni športno upravljalni organi, do določene mere pa tudi države članice. Kljub temu pa je Komisija v okviru dialoga s športnimi organizacijami postala pozorna na števila obravnavana področja. Komisija meni, da se večina izzivov lahko obravnava v okviru samoregulacije z upoštevanjem načela dobrega upravljanja, pod pogojem, da se upoštevajo predpisi EU, je pa po potrebi pripravljena prevzeti vlogo pobudnice.

4.1 Posebnosti športa

Za športne aktivnosti se uporablja zakonodaja EU. Ta je podrobneje opisana v delovnem dokumentu služb in v prilogah k temu dokumentu. Predpisi o konkurenci in o notranjem trgu se uporabljajo na področju športa le, če gre za gospodarsko dejavnost. Za šport veljajo tudi drugi pomembni vidiki zakonodaje EU, kot je prepoved diskriminacije zaradi narodnosti, določbe o državljanstvu Unije in enakosti moških in žensk pri zaposlovanju.

Šport ima obenem nekatere posebne značilnosti, o katerih pogosto govorimo kot o „posebnostih športa“. Posebnosti evropskega športa lahko obravnavamo z dveh vidikov:

⁷ Npr. konferenca na temo „pravila igre“, ki sta jo leta 2001 organizirala FIS in EOC ter neodvisni evropski pregled športa, ki je bil izveden leta 2006.

- z vidika posebnosti športnih aktivnosti in športnih predpisov, kot so ločena tekmovanja za moške in ženske, omejitev števila udeležencev na tekmovanjih ali potreba po zagotavljanju negotovosti glede rezultatov in po ohranitvi konkurenčne uravnoteženosti med klubi, ki se udeležujejo istih tekmovanj;
- z vidika posebnosti športnih struktur, zlasti avtonomnosti in raznovrstnosti športnih organizacij, piramidne strukture tekmovanj od najnižje do elitne ravni in organizacije mehanizmov za solidarnosti med različnimi ravni in udeleženci, športne organizacija na nacionalni ravni in načela enega združenja na športno zvrst.

Sodna praksa sodišč Evropskih skupnosti in odločbe Evropske komisije kažejo, da je bila posebnost športa priznana in upoštevana. Ti zagotavljajo tudi smernice o tem, kako se predpisi EU uporabljajo v športu. V skladu z vzpostavljeno sodno prakso bo posebnost športa še naprej priznana, vendar se ga ne more razlagati kot takšnega, da je upravičen do splošnega izvzetja od uporabe predpisov EU.

Kot je podrobno razloženo v delovnem dokumentu in prilogah k temu dokumentu, predpisov o organizaciji športa, ki temeljijo na zakonitih ciljih, ni, verjetno pa ne kršijo protimonopolnih določb iz Pogodbe ES, če so njihovi protikonkurenčni vplivi, če obstajajo, povezani in sorazmerni z zastavljenimi cilji. Primeri takšnih predpisov bi lahko bila „pravila igre“ (npr. pravila, ki določajo trajanje tekme ali število igralcev na igrišču), pravila o izbirnih merilih za športna tekmovanja, pravila o tekmah na domačem terenu in v gosteh, pravila o preprečevanju večstranskega lastništva pri klubskih tekmovanjih, pravila o oblikovanju nacionalnih moštev, protidopinška pravila in pravila o obdobju za prestop.

Vendar pa se lahko v zvezi z zakonodajnimi vidikom športa izvede oceno o tem, ali je določeno pravilo o športu združljivo s pravilom EU o konkurenci le za vsak posamezni primer, kot je pred kratkim potrdilo Sodišče Evropskih skupnosti v svoji sodbi *Meca-Medina*⁸. Sodišče je predložilo pojasnilo v zvezi z vplivom predpisov EU na športna pravila. Pojem „popolnoma športna pravila“ je opustilo, saj je bil nepomemben za vprašanja uporabe pravil EU o konkurenci v športnem sektorju.

Sodišče je priznalo, da je treba posebnost športa upoštevati toliko, kolikor so omejevalni učinki na tekmovanje neobhodno potrebni za organizacijo in ustrezno izvedbo tekmovalnega športa in niso v nasprotju s predpisi EU o konkurenci, če so ti vplivi sorazmerni z zastavljenim zakonitim resničnim športnim interesom. Potreba po preskusu sorazmernosti kaže na potrebo po upoštevanju posameznih značilnosti vsakega primera. Za uporabo predpisov o konkurenci v športnem sektorju ni mogoče opredeliti splošnih smernic.

4.2 Prosto gibanje in narodnost

Organizacija športa in tekmovanj na nacionalni ravni je del zgodovinskega in kulturnega ozadja evropskega pristopa k športu in odgovarja željam evropskih državljanov. Zlasti nacionalna moštva imajo pomembno vlogo, ne le glede identitete, temveč tudi za zagotavljanje solidarnosti na področju množičnega športa in jih je zato treba podpreti.

Pogodbe prepovedujejo diskriminacijo zaradi narodnosti, ki vsakemu državljanu Unije podeljujejo pravico do prostega gibanja in bivanja na ozemlju držav članic. Cilj pogodb je

⁸ Primer C-519/04P, *Meca Medina proti Komisiji*, ECR 2006, I-6991. Podrobnejši podatki so na voljo v delovnem dokumentu služb.

odpraviti diskriminacijo zaradi narodnosti med delavci držav članic glede zaposlovanja, plačila in drugih pogojev dela in zaposlitve. Enake prepovedi se za diskriminacijo zaradi narodnosti uporabljajo pri zagotavljanju storitev. Poleg tega sta članstvo v športnih klubih in udeležba na tekmovanjih pomembna dejavnika za spodbujanje integracije rezidentov v družbo države gostiteljice.

Enako obravnavanje zadeva državljane držav, ki so z EU podpisale sporazume, ki vsebujejo nediskriminatorne določbe in tistih državljanov, ki so zakonito zaposleni na ozemlju držav članic.

(39) Komisija poziva države članice in športne organizacije, naj v vseh športnih zvrsteh odpravijo diskriminacijo zaradi narodnosti. Komisija se bo v okviru političnega dialoga z državami članicami borila proti diskriminaciji, in sicer s priporočili, strukturiranim dialogom z zainteresiranimi stranmi in po potrebi s postopki za ugotavljanje kršitev.

Komisija potrjuje, da sprejema omejene in sorazmerne omejitve (v skladu z določbami Pogodbe EU o prostem gibanju in sodbami Sodišča Evropskih skupnosti) načela prostega gibanja zlasti pri:

- pravici do izbire nacionalnih športnikov za tekmovanja nacionalnih moštev;
- potrebi po omejitvi števila udeležencev na tekmovanju;
- določitvi rokov za prestop športnikov v moštvenih športnih zvrsteh.

(40) V zvezi z dostopom drugih državljanov do posameznih tekmovanj namerava Komisija izvesti študijo, da se analizirajo vsi vidiki tega zapletenega vprašanja.

4.3 Prestopi

Če pravil o prehodu ne bi bilo, bi integriteto športnih tekmovanj lahko zmanjšali tako, da bi klubi športnike zaposlili za določeno sezono, da bi izločili konkurente. Obenem mora biti vsakršno pravilo o prehodu igralcev združljivo z zakonodajo EU (določbe o konkurenci in pravila o prostem gibanju delavcev).

Leta 2001 so organi na področju nogometa v okviru primera, ki je zadeval domnevno kršitev zakonodaje EU o konkurenci in po razpravi s Komisijo, izvedli pregled predpisov FIFA o mednarodnih prestopih nogometnih igralcev, in pri tem upoštevali povračilo stroškov, ki so jih športni klubi plačali za treniranje, uvedbo obdobij za prestop, zaščito šolskega izobraževanja mladoletnih igralcev in zagotovljen dostop do nacionalnih sodišč.

Komisija meni, da je takšen sistem dober primer dobre prakse, ki zagotavlja konkurenčno ravnovesje med športnimi klubi, obenem pa upošteva zahteve zakonodaje EU.

Prestop igralcev je zaskrbljujoč tudi zaradi vprašljive zakonitosti zadevnih finančnih tokov. Za večjo transparentnost denarnih tokov v zvezi s prestopi bi bil informacijski in verifikacijski sistem učinkovita rešitev. Komisija meni, da bi moral imeti takšen sistem zgolj kontrolno funkcijo, finančne prenose pa bi morale opravljati zadevne strani neposredno. Glede na športno zvrst bi sistem lahko upravljala zadevna evropska športna organizacija ali nacionalni informacijski in verifikacijski sistemi v državah članicah.

4.4 Zastopniki igralcev

Razvoj resnično evropskega trga za igralce in povečanje plač igralcev v nekaterih športnih zvrsteh je vodilo do povečanja dejavnosti zastopnikov igralcev. V vse bolj zapletenem zakonodajnem okolju številni igralci iščejo storitve agentov za pogajanja in podpise pogodb (tudi športni klubi).

Obstajajo poročila o slabih praksah glede dejavnosti nekaterih zastopnikov, ki so vodile do korupcije, pranja denarja in izkoriščanja mladoletnih športnikov. Te prakse so uničujoče za šport na splošno in so zaskrbljujoče glede upravljanja. Treba je zaščititi zdravje in varnost igralcev, zlasti mladoletnikov, boriti pa se je treba proti kriminalu.

Poleg tega se za zastopnike uporabljajo različni predpisi v različnih državah članicah. Nekaterе države članice so uvedle posebno zakonodajo o zastopnikih igralcev, medtem ko se v drugih uporablja splošen zakon v zvezi z zaposlitvenimi agencijami, vendar s sklicevanji n zastopnike igralcev. Poleg tega so nekatere mednarodne federacije (FIFA, FIBA) uvedle svoje lastne predpise.

Zaradi navedenih vzrokov je bila EU večkrat pozvana k ureditvi dejavnosti zastopnikov igralcev v okviru zakonodajne pobude EU.

(41) Komisija bo izvedla oceno vplivov za zagotovitev jasnega pregleda dejavnosti zastopnikov igralcev v EU in ocenila, ali je potrebno ukrepanje na ravni EU in analizirala različne možnosti.

4.5 Zaščita mladoletnikov

Izkoriščanje mladih igralcev se nadaljuje. Najbolj resen problem zadeva otroke, ki niso izbrani za tekmovanje in so zapuščeni v tuji državi, kar jih pogosto sili v kršitve predpisov, kar vodi k še večjemu izkoriščanju. Čeprav v večini primerov ta pojav ne spada pod pravno opredelitev trgovine z ljudmi, je nesprejemljiv zaradi temeljnih vrednot, ki jih priznavajo EU in države članice. Je tudi v nasprotju z vrednotami športa. Strožje je treba izvajati zaščitne ukrepe za mladoletnike brez spremstva, ki so predvideni v predpisih o priseljevanju. Odpraviti je treba tudi spolno zlorabo in nadlegovanje mladoletnikov na področju športa.

(42) Komisija bo še naprej spremljala izvajanje zakonodaje EU, zlasti Direktive o zaščiti mladih na delu. Komisija je nedavno začela študijo o delu otrok kot dopolnilo spremljanju izvajanja zadevne direktive. Pri tej študiji bo upoštevano vprašanje mladih igralcev, ki spada v področje uporabe te direktive.

(43) komisija bo državam članicam in športnim organizacijam predlagala, naj sodelujejo pri zaščiti moralne in fizične integritete mladih s širjenjem informacij o obstoječi zakonodaji, vzpostavitvi minimalnih standardov ali izmenjavi najboljših praks.

4.6 Korupcija, pranje denarja in druge oblike finančnega kriminala

Korupcija, pranje denarja in druge oblike finančnega kriminala vplivajo na šport na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni. Zaradi visoke stopnje internacionalizacije sektorja je korupcija v športnem sektorju pogosto čezmejna. Korupcijo evropske razsežnosti je treba odpraviti na evropski ravni. Tudi v športnem sektorju je treba učinkovito uporabljati mehanizme EU za boj proti pranju denarja.

(44) Komisija bo podprla javno-zasebna partnerstva, predstavnike športnih interesov ter protikorupcijske organe, ki bi opredelili šibke točke korupcije v športnem sektorju in

pomagali pri razvoju učinkovitih preventivnih in represivne strategije v boju proti korupciji.

(45) Komisija bo v športnem sektorju še naprej spremljala izvajanje zakonodaje EU za boj proti korupciji v državah članicah.

4.7 Sistem dodeljevanja licenc klubom

Komisija priznava uporabnost trdnega sistema za dodeljevanje licenc profesionalnim klubom na evropski in nacionalni ravni kot sredstvo za spodbujanje dobrega upravljanja na področju športa. Cilj sistemov za dodeljevanje licenc je zagotoviti, da vsi klubi spoštujejo enake osnovne predpise o finančnem upravljanju in transparentnosti, vendar bi lahko vključevali tudi določbe v zvezi z diskriminacijo, nasiljem, zaščito mladoletnikov in usposabljanjem. Takšni sistemi morajo biti združljivi z določbami o konkurenci in notranjem trgu in ne smejo presegati tega, kar je potrebno za uresničevanje zakonitega cilja v zvezi z ustrezno organizacijo in poslovanjem v športu.

Prizadevanja se morajo osredotočati na izvajanja in postopno krepitev sistema za dodeljevanje licenc. V primeru nogometa, kjer bo sistem dodeljevanja licenc obvezen za klube, ki bodo sodelovali na evropskih tekmah, se morajo ukrepi osredotočati na spodbujanje uporabe sistemov za dodeljevanje licenc na nacionalni ravni.

(46) Komisija bo spodbujala dialog s športnimi organizacijami za obravnavo izvajanja in krepitev samoregulatornega sistema za dodeljevanje licenc.

(47) Začenši z nogometom namerava Komisija organizirati konferenco o sistemu za dodeljevanje licenc z zvezo UEFA, EPFL, Fifpro, nacionalnimi združenji in nacionalnimi ligami ter najboljšimi praksami na tem področju.

4.8 Mediji

Vprašanja, ki zadevajo odnose med športnim sektorjem in športnimi mediji (zlasti s televizijo) so postali zelo pomembni, saj so pravice televizije primarni vir prihodka za profesionalni šport v Evropi. Nasprotno so pravice športnih medijev pomemben vsebinski vir za številne medije.

Šport je bil gonilna sila pri nastanku novih medijev in storitev interaktivne televizije. Komisija bo še naprej podpirala pravico do informacij in širokega dostopa državljanov do prenosa športnih prireditev, ki so zelo pomembni za družbo ali pa so v njenem interesu.

Uporaba določb o konkurenci iz Pogodbe ES v zvezi s prodajo medijskih pravic za športne prireditve upošteva številne specifične značilnosti na tem področju. Športna združenja včasih v imenu posameznih klubov centralno prodajo pravice športnih medijev (v nasprotju s klubi, ki individualno tržijo pravice). Centralna prodaja medijskih pravic je sicer zaskrbljujoča, vendar jo je Komisija sprejela pod določenimi pogoji. Centralna prodaja je lahko pomembna za porazdelitev prihodka in je zato lahko sredstvo za doseganje večje solidarnosti v okviru športa.

Komisija priznava pomen enakomerne porazdelitve prihodka med klubi, vključno z najmanjšimi, ter med profesionalnimi in amaterskimi športi.

(48) Komisija športnim organizacijam priporoča, naj se ustrezno osredotočajo na vzpostavitev in upoštevanje mehanizmov za solidarnost. Na področju pravic športnih medijev so lahko

takšni mehanizmi v obliki sistema centralne prodaje medijskih pravic ali sistema individualne prodaje klubov, v obeh primerih pa sta sistema povezana s trdnim mehanizmom za solidarnost.

5. NADALJNJI UKREPI

Komisija bo spremljala pobude, predstavljene v tej beli knjigi, z izvajanjem strukturiranega dialoga z zainteresiranimi stranmi s športnega področja, s sodelovanjem z državami članicami ter spodbujanjem socialnega dialoga v športnem sektorju.

5.1 Strukturirani dialog

Evropski šport zaznamujejo številne zapletene in različne strukture, ki v državah članicah uživajo različne pravne statute in ravni avtonomnosti. V nasprotju z drugimi sektorji in zaradi same narave organiziranega športa so evropske športne strukture praviloma manj razvite kot športne strukture na nacionalni ali svetovni ravni. Poleg tega je evropski šport na splošno organiziran v skladu s celinskimi strukturami in ne na ravni EU.

Zainteresirane strani se strinjajo, da mora imeti Komisija pomembno vlogo pri prispevanju k evropski razpravi o športu z zagotavljanjem platforme za dialog z zainteresiranimi stranmi s področja športa. V skladu s pogodbami so posvetovanja z zainteresiranimi stranmi ena od dolžnosti Komisije.

Glede na številne zapletene in različne strukture športne kulture v Evropi namerava Komisija v strukturirani dialog vključiti zlasti naslednje akterje:

- evropske športne federacije;
- evropske krovne športne organizacije, zlasti evropski olimpijski odbor (EOC), evropski paraolimpijski odbor (EPC) ter evropske nevladne športne organizacije;
- nacionalne krovne športne organizacije in nacionalni olimpijski in paraolimpijski odbore;
- druge akterje na področju športa na evropski ravni, vključno s socialnimi partnerji;
- druge evropske in mednarodne organizacije, zlasti strukture Sveta Evrope in organe ZN, kot sta UNESCO in WHO.

(49) Komisija namerava organizirati strukturirani dialog na naslednji način:

- kot športni forum EU: z letnimi srečanji vseh zainteresirani strani s področja športa;
- tematskimi razpravami z omejenim številom udeležencev.

(50) Komisija si bo prizadevala za spodbujanje večje prepoznavnosti evropskih športnih prireditev. Komisija podpira nadaljnji razvoj pobude evropskih glavnih mest športa.

5.2 Sodelovanje z državami članicami

Sodelovanje z državami članicami na področju športa na ravni EU bo potekalo na neformalnih ministrskih srečanjih, na upravni ravni pa s sodelovanjem ministrov za šport. Tekočo agenda

za šport so športni ministri EU sprejeli leta 2004, da se opredelijo prednostne teme za razpravo o športu med državami članicami.

(51) Za opredelitev vprašanj, navedenih v tej beli knjigi, Komisija predlaga krepitev obstoječega sodelovanja med državami članicami in Komisijo.

Na podlagi predloga Komisije lahko države članice okrepijo mehanizme tekoče agende, na primer:

- skupaj opredelijo prednostne naloge za sodelovanje na področju oblikovanja politike športa;
- o napredku redno poročajo športnim ministrom EU.

Tesno sodelovanje bo zahtevalo redno organizacijo srečanj športnih ministrov in športnih direktorjev v okviru vsakega predsedstva, kar bi morale upoštevati vse skupine treh držav, ki bodo v prihodnosti predsedovale EU.

(52) Komisija bo poročala o izvajanju akcijskega načrta „Pierre de Couberti“ v okviru mehanizma tekoče agende.

5.3 Socialni dialog

V okviru vse številčnejših izzivov, s katerimi se sooča upravljanje športa, lahko socialni dialog na evropski ravni prispeva k obravnavanju skupnih težav delodajalcev in športnikov, vključno s sporazumi o zaposlitvenih razmerjih in delovnih pogojih na zadevnem področju v skladu z določbami iz Pogodbe ES.

Komisija podpira projekte za konsolidacijo socialnega dialoga v športnem sektorju na splošno ter tudi na področju nogometa. V okviru teh projektov so bili oblikovani temelji za socialni dialog na evropski ravni in konsolidacijo organizacij evropske ravni. Komisija lahko na podlagi skupnega zahtevka socialnih partnerjev ustanovi odbor za sektorski socialni dialog. Komisija meni, da je evropski socialni dialog v športnem sektorju ali njegovih podsektorjih (na primer v nogometu) instrument, ki bi socialnim partnerjem omogočil, da prispevajo k oblikovanju delovnih razmerij in delovnih pogojev aktivno in z udeležbo. Socialni dialog na tem področju bi lahko pripeljal do vzpostavitve skupno dogovorjenih poslovnikov ali listin, s katerimi bi se lahko odzivali na vprašanja v povezavi s treningom, delovnimi pogoji ali zaščito mladih.

(53) Komisija spodbuja in pozdravlja vsa prizadevanja, ki vodijo k vzpostavitvi odborov za evropski socialni dialog v športnem sektorju. Komisija bo še naprej podpirala delodajalce in delojemalce in si bo glede tega vprašanja prizadevala za odprti dialog z vsemi športnimi organizacijami.

Podpora, ki bi jo morale države članice dati na voljo za izgradnjo zmogljivosti in skupnih ukrepov socialnih partnerjev v okviru Evropskega socialnega sklada v konvergenčnih regijah, bi bilo treba uporabiti tudi za izgradnjo zmogljivosti socialnih partnerjev v športnem sektorju.

6. SKLEPNE UGOTOVITVE

Bela knjiga vsebuje številne ukrepe, ki bi jih morala Komisija izvajati ali sprejeti. Skupaj ti ukrepi sestavljajo akcijski načrt „Pierre de Coubertin“, ki ga bo Komisija v naslednjih letih uporabljala pri svojih s športom povezanih dejavnostih.

Bela knjiga v celoti upošteva možnosti iz sedanjih pogodb. Evropski svet je junija 2007 podelil mandat za medvladno konferenco, ki jo predvideva določba o športu iz Pogodbe. Komisija lahko po potrebi ponovno prouči to vprašanje in opredeli nadaljnje ukrepanje v okviru določb nove Pogodbe.

Komisija bo jeseni 2007 za zainteresirane stani s področja športa organizirala konferenco v povezavi s to belo knjigo. Ugotovitve bodo športnim ministrom EU predstavljene do konca leta 2007. Bela knjiga bo predložena tudi Evropskemu parlamentu, Odboru regij in Ekonomsko-socialnemu odboru.